

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 juin 2003

SESSION EXTRAORDINAIRE 2003

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 16 juin 1993 relative à la
répression des violations graves du droit
international humanitaire**

(déposée par M. Pieter De Crem)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	7

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 juni 2003

BUITENGEWONE ZITTING 2003

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 16 juni 1993
betreffende de bestrafing van ernstige
schendingen van het internationaal
humanitair recht**

(ingediend door de heer Pieter De Crem)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	7

<i>cdH</i>	: <i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	: <i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	: <i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	: <i>Front National</i>
<i>MR</i>	: <i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	: <i>Nieuw - Vlaams Alliantie</i>
<i>PS</i>	: <i>Parti socialiste</i>
<i>SP.a - SPIRIT</i>	: <i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	: <i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	: <i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
<i>DOC 50 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	<i>DOC 50 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>	<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i> <i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i> <i>Bestellingen :</i> <i>Natieplein 2</i> <i>1008 Brussel</i> <i>Tel. : 02/ 549 81 60</i> <i>Fax : 02/549 82 74</i> <i>www.deKamer.be</i> <i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>Commandes :</i> <i>Place de la Nation 2</i> <i>1008 Bruxelles</i> <i>Tél. : 02/ 549 81 60</i> <i>Fax : 02/549 82 74</i> <i>www.laChambre.be</i> <i>e-mail : publications@laChambre.be</i>
--	---

RÉSUMÉ

La compétence universelle que la loi sur le génocide confère aux juridictions belge a suscité toute une série de problèmes politico-diplomatiques, auxquels l'adaptation récente de ladite loi n'est pas parvenue à remédier.

En outre, depuis que la Cour pénale internationale est devenue opérationnelle, les infractions mentionnées dans la loi sur le génocide peuvent être poursuivies au nom de la communauté internationale.

La présente proposition de loi vise dès lors à modifier le champ d'application de la loi, de manière que celle-ci ne soit plus applicable que si l'auteur présumé possède la nationalité belge, (s'il) se trouve en Belgique ou si, au moment des faits, la victime est belge ou réside en Belgique depuis au moins un an.

SAMENVATTING

De universele rechtsmacht van de genocidewet heeft aanleiding gegeven tot een hele reeks politiek-diplomatieke problemen. De recente aanpassing aan deze wet heeft dit niet kunnen verhelpen.

Bovendien kunnen de misdrijven vermeld in de genocidewet sinds het operationeel worden van het Internationaal Strafgerechtshof worden vervolgd in naam van de internationale gemeenschap.

Daarom het voorstel om het toepassingsgebied van de wet te wijzigen zodat de wet enkel nog van toepassing is indien de vermoedelijke dader de Belgische nationaliteit heeft, de vermoedelijke dader zich in België bevindt of indien op het moment van de feiten het slachtoffer Belg is of gedurende minstens één jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La Belgique a joué un rôle majeur dans l'évolution de la jurisprudence relative aux crimes relevant du droit humanitaire. La loi du 16 juin 1993, dite « loi sur le génocide », a toutefois engendré toute une série de problèmes juridiques, pratiques et politico-diplomatiques, et ce, en raison de la compétence universelle que la Belgique s'est octroyée dans ce domaine.

À partir du moment où la Cour pénale internationale était opérationnelle, notre pays n'avait plus aucune raison d'endosser seul et dans un « splendide isolement » la responsabilité de la poursuite des infractions énumérées dans la loi. La Cour pénale internationale est une institution qui a pour mission de poursuivre ces infractions au nom de la communauté internationale et est investie de l'autorité nécessaire à cet effet.

La loi sur le génocide a détérioré les relations diplomatiques entre la Belgique et une série d'autres pays et la récente adaptation de ladite loi n'a apparemment rien changé à la situation. En effet, à la suite de l'arrêt Yerodia rendu le 14 février 2002 par la Cour internationale de Justice, le législateur belge a modifié la loi sur le génocide en 2003 (loi du 23 avril 2003, *Moniteur belge* du 7 mai 2003) en reconsidérant le principe de l'immunité pénale et en rehaussant le seuil en matière de compétence universelle. En ce qui concerne cette dernière, on n'a pas touché au principe même, mais on a créé la possibilité de renvoyer la plainte à l'État de la nationalité de l'auteur présumé ou à l'État sur le territoire duquel l'auteur présumé se trouve. Cette solution n'a toutefois pas endigué l'afflux de plaintes.

Basée sur les conclusions du rapport final de la Commission interministérielle de droit humanitaire, la présente proposition de loi vise à modifier le champ d'application de la loi de manière à ce que cette dernière ne soit d'application que si l'auteur présumé est de nationalité belge, s'il se trouve en Belgique (ce qui revient à appliquer la compétence universelle conformément aux conventions et à la doctrine internationales) ou si, au moment des faits, la victime était de nationalité belge ou résidait en Belgique depuis au moins un an.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

België heeft een uitzonderlijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de rechtspraak inzake misdaden van humanitair recht. De wet van 16 juni 1993, gekend onder de naam 'genocidewet', heeft echter aanleiding gegeven tot een hele reeks juridische, praktische en politiek-diplomatieke problemen en dit door de universele rechtsmacht die België zich op dit vlak heeft toegekend.

Vanaf het ogenblik dat het Internationaal Strafgerechtshof operationeel was, bestond in feite geen reden meer voor ons land om de verantwoordelijkheid van de vervolging van de in de wet omschreven misdrijven alleen en «in splendid isolation» te dragen. Het Internationaal Strafgerechtshof is een instelling die de roeping en het gezag heeft om de vermelde misdrijven te vervolgen in naam van de internationale gemeenschap.

De genocidewet heeft de diplomatieke relaties tussen België en een reeks andere landen onhoudbaar gemaakt en de recente aanpassing heeft daar ogenschijnlijk niets aan veranderd. Naar aanleiding van het Yerodia-arrest van 14 februari 2002 van Internationaal Gerechtshof heeft de Belgische wetgever de genocide-wet in 2003 (wet van 23 april 2003, *B.S.* 7 mei 2003) immers gewijzigd door te sleutelen aan de strafrechtelijke immunititeit en de drempel te verhogen voor wat betreft de universele jurisdictie. Wat dit laatste betreft, werd aan het principe zelf niet geraakt maar werd de mogelijkheid gecreëerd de aanklacht te verwijzen naar de Staat waarvan de vermoedelijke dader de nationaliteit heeft of waar de vermoedelijke dader zich bevindt. De aanvoer van klachten werd hiermee echter niet ingedijkt.

Dit wetsvoorstel is gebaseerd op de conclusies van het eindrapport van de interministeriële commissie voor het humanitair recht en heeft tot doel het toepassingsgebied van de wet te wijzigen zodanig dat de wet enkel van toepassing is indien de vermoedelijke dader de Belgische nationaliteit heeft, de vermoedelijke dader zich in België bevindt (hetgeen een toepassing is van de universele rechtsmacht volgens de internationale conventies en de internationale doctrine) of indien op het moment van de feiten het slachtoffer Belg is of gedurende minstens één jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

Pieter DE CREM (CD&V)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 7 de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves de droit international humanitaire, remplacé par la loi du 23 avril 2003, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 7. — § 1er. Sous réserve d'un dessaisissement en faveur d'un tribunal pénal international ayant primauté de juridiction, les juridictions belges sont compétentes :

- 1° si l'auteur présumé est belge ;
- 2° si l'auteur présumé se trouve en Belgique ;
- 3° si, au moment des faits, la victime est belge ou réside en Belgique depuis au moins un an.

§ 2. En application de l'article 14 du Statut de Rome du 17 juillet 1998, le ministre de la Justice peut renvoyer à la Cour pénale internationale les faits dont les autorités judiciaires sont saisies, par décision délibérée en Conseil des ministres.

Une fois que le procureur de la Cour aura procédé à la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut, au sujet des faits dénoncés par le ministre de la Justice, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie des mêmes faits.

Lorsque la Cour pénale internationale, à la demande du ministre de la Justice, fait savoir, après dessaisissement de la juridiction belge, que le Procureur de la Cour a décidé de ne pas établir d'acte d'accusation, que la Cour ne l'a pas confirmé, que celle-ci s'est déclarée incompétente ou a déclaré l'affaire irrecevable, les juridictions belges sont à nouveau compétentes.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 7 van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestrafing van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, vervangen bij de wet van 23 april 2003, wordt vervangen als volgt:

«Art.7. — § 1. Behoudens verwijzing naar een internationaal strafgerecht met voorrang op de nationale rechtscolleges, zijn de Belgische gerechten bevoegd indien:

- 1° de vermoedelijke dader de Belgische nationaliteit heeft;
- 2° de vermoedelijke dader zich in België bevindt;
- 3° op het moment van de feiten het slachtoffer Belg is of gedurende minstens één jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

§ 2. Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 kan de minister bevoegd voor Justitie de feiten die bij de gerechtelijke overheden ahangig zijn gemaakt op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad naar het Internationaal Strafgerechtshof verwijzen.

Zodra de aanklager van het Internationaal Strafgerechtshof is overgegaan tot de kennisgeving bedoeld in artikel 18, § 1, van het Statuut, betreffende de feiten die de minister bevoegd voor Justitie ter kennis heeft gebracht, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische rechtscollege waarbij dezelfde feiten ahangig zijn gemaakt.

Ingeval het Internationaal Strafgerechtshof, op verzoek van de minister bevoegd voor Justitie, na de onttrekking van de zaak aan het Belgisch gerecht laat weten dat de aanklager van het Hof heeft beslist geen akte van inbeschuldigingstelling op te stellen, dat het Hof die akte niet heeft bevestigd, dat het Hof zich onbevoegd heeft verklaard of de zaak onontvankelijk heeft verklaard, zijn de Belgische gerechten opnieuw bevoegd.

Dans ce cas, l'action publique ne peut être engagée que sur réquisition du ministère public, constitution de partie civile ou confirmation par son auteur de la constitution de partie civile antérieure à la dénonciation.

§ 3. Dans les cas qui concernent le § 1er, 2° et 3° et sauf application du § 2, le ministre de la Justice peut, par décision délibérée en Conseil des ministres, dénoncer les faits portés à sa connaissance à l'État du territoire sur lequel l'infraction a été commise ou à l'État de la nationalité de l'auteur présumé ou à l'État sur le territoire duquel l'auteur présumé se trouve.

Lorsque la juridiction d'un de ces États décide d'exercer sa compétence, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne, sauf si la procédure suivie par la juridiction de cet État ne respecte manifestement pas le droit des parties à un procès équitable. ».

16 juin 2003

In dat geval kan de strafvordering enkel worden ingesteld op vordering van het openbaar ministerie, door burgerlijkepartijstelling of door de bevestiging van de voor de aangifte gedane burgerlijke partijstelling.

§ 3. In de gevallen die betrekking hebben op § 1, 2° en 3° en behoudens de toepassing van § 2, kan de minister bevoegd voor Justitie op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, van de feiten die hem ter kennis zijn gebracht, aangifte doen bij de Staat op het grondgebied waarvan de inbreuk is gepleegd of bij de Staat waarvan de vermoedelijke dader de nationaliteit heeft, of waar de vermoedelijke dader zich bevindt.

Ingeval een rechtscollege van een van die Staten beslist zijn bevoegdheid uit te oefenen, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit van het Belgische gerecht waarbij die zaak aanhangig is, na te hebben nagegaan of er geen dwaling is in de persoon, behalve wanneer de procedure gevolgd door het rechtscollege van die Staat het recht van de partijen op een billijk proces kennelijk niet naleeft.».

16 juni 2003

Pieter DE CREM (CD&V)

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

LOI RELATIVE A LA REPRESSION DES VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL HUMANITAIRE

Art. 7

§ 1er. — Sous réserve d'un dessaisissement prononcé dans un des cas prévus aux paragraphes suivants, les juridictions belges sont compétentes pour connaître des infractions prévues à la présente loi, indépendamment du lieu où celles-ci auront été commises et même si l'auteur présumé ne se trouve pas en Belgique.

L'action publique ne pourra toutefois être engagée que sur réquisition du procureur fédéral lorsque:

1° l'infraction n'a pas été commise sur le territoire du Royaume;

2° l'auteur présumé n'est pas belge;

3° l'auteur présumé ne se trouve pas sur le territoire du Royaume et

4° la victime n'est pas belge ou ne réside pas en Belgique depuis au moins trois ans.

Saisi d'une plainte en application de l'alinéa 2, le procureur fédéral requiert du juge d'instruction qu'il instruit cette plainte, sauf si:

1° la plainte est manifestement non fondée ou

2° les faits relevés dans la plainte ne correspondent pas à une qualification de la présente loi; ou

3° une action publique recevable ne peut résulter de cette plainte, ou

4° des circonstances concrètes de l'affaire, il ressort que, dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice et dans le respect des obligations internationales de la Belgique, cette affaire devrait être portée soit devant les juridictions internationales, soit devant la juridiction du lieu où les faits ont été commis, soit devant la juridiction de l'État dont l'auteur est ressortissant ou celle du lieu où il peut être trouvé, et pour autant que cette juridiction est compétente, indépendante, impartiale et équitable.

Toute décision de refus est notifiée à la partie plaignante dans un délai d'un mois. La partie plaignante peut introduire un recours contre la décision dans les quinze jours de la notification devant la chambre des mises en accusation par une déclaration faite au greffe de la cour d'appel et inscrite dans un registre ouvert à cet effet. La chambre des mises en accusation statue

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

LOI RELATIVE A LA REPRESSION DES VIOLATIONS GRAVES DU DROIT INTERNATIONAL HUMANITAIRE

Art. 7

§ 1er. — Sous réserve d'un dessaisissement en faveur d'un tribunal pénal international ayant primauté de juridiction, les juridictions belges sont compétentes :

1° si l'auteur présumé est belge ;

2° si l'auteur présumé se trouve en Belgique ;

3° si, au moment des faits, la victime est belge ou réside en Belgique depuis au moins un an.

BASISTEKST

BETREFFENDE DE BESTRAFFING VAN ERNSTIGE
SCHENDINGEN VAN HET INTERNATIONAAL
HUMANITAIR RECHT

Art. 7

§ 1. Behoudens verwijzing uitgesproken in één van de gevallen bedoeld in de volgende paragrafen, zijn de Belgische gerechten bevoegd om kennis te nemen van de in deze wet omschreven misdrijven, ongeacht de plaats waar ze gepleegd zijn en zelfs indien de vermoedelijke dader zich niet in België bevindt.

De strafvordering kan enkel worden ingesteld op vordering van de federale procureur indien:

- 1° het misdrijf niet werd gepleegd in België;
- 2° de vermoedelijke dader niet de Belgische nationaliteit heeft;
- 3° de vermoedelijke dader zich niet in België bevindt en
- 4° het slachtoffer geen Belg is of niet gedurende minstens drie jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

Ingeval, met toepassing van het tweede lid, een klacht aanhangig is gemaakt bij de federale procureur, vordert hij dat de onderzoeksrechter naar deze klacht een onderzoek instelt, behalve indien:

- 1° de klacht kennelijk niet gegrond is of
- 2° de feiten bedoeld in de klacht niet overeenstemmen met een omschrijving in deze wet; of
- 3° uit deze klacht geen ontvankelijke strafvordering kan volgen, of

4° uit de concrete omstandigheden van de zaak blijkt dat deze zaak, in het belang van een goede rechtsbedeling en het respect van de internationale verplichtingen van België, aanhangig zou moeten worden gemaakt bij de internationale rechtscolleges, hetzij voor een rechtscollege van de plaats waar de feiten zijn gepleegd, hetzij voor een rechtscollege van de Staat waarvan de dader een onderdaan is of van de plaats waar hij kan worden gevonden, en dat voorzover dit rechtscollege bevoegd, onafhankelijk, onpartijdig en billijk is.

Elke beslissing tot weigering wordt aan de klagende partij ter kennis gebracht binnen een termijn van een maand. De klagende partij kan tegen de beslissing beroep aantekenen binnen vijftien dagen na de kennisgeving voor de kamer van inbeschuldigingstelling, door een verklaring gedaan ter griffie van het hof van beroep en ingeschreven in een daartoe geopend register.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

BETREFFENDE DE BESTRAFFING VAN ERNSTIGE
SCHENDINGEN VAN HET INTERNATIONAAL
HUMANITAIR RECHT

Art. 7

§ 1. Behoudens verwijzing naar een internationaal strafgerecht met voorrang op de nationale rechtscolleges, zijn de Belgische gerechten bevoegd indien:

1° de vermoedelijke dader de Belgische nationaliteit heeft;

2° de vermoedelijke dader zich in België bevindt;

3° op het moment van de feiten het slachtoffer Belg is of gedurende minstens één jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

dans les quinze jours du dépôt de la déclaration. Elle entend, en audience publique, si elle en décide ainsi à la demande d'une des parties, le procureur fédéral et les parties à la procédure en leurs observations.

En cas de refus fondé sur le point 4 de l'alinéa 3, le Ministre de la Justice informe les autorités visées par cette décision de la décision et des faits concernés.

Est seul recevable à exercer une action civile devant la juridiction répressive du chef d'une infraction visée par la présente loi, celui qui peut se prétendre personnellement lésé par l'infraction, objet de l'action publique.

§ 2. — En application de l'article 14 du Statut de Rome du 17 juillet 1998, le ministre de la Justice peut porter à la connaissance de la Cour pénale internationale les faits dont les autorités judiciaires sont saisies, par décision délibérée en Conseil des Ministres. Cette information ne peut concerner des faits commis sur le territoire belge, des faits commis par un Belge ou des faits commis à l'encontre d'un Belge, sauf lorsque ces faits sont connexes ou identiques à des faits dont la Cour est déjà saisie et pour lesquels une décision positive de recevabilité a déjà été rendue sur base de l'article 18 du Statut.

Une fois que le procureur de la Cour aura procédé à la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut, au sujet des faits que le ministre de la Justice a portés à la connaissance de la Cour, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie des mêmes faits.

Lorsque la Cour pénale internationale, à la demande du Ministre de la Justice, fait savoir, après dessaisissement de la juridiction belge, que le procureur de la Cour a décidé de ne pas établir d'acte d'accusation, que la Cour ne l'a pas confirmé, que celle-ci s'est déclarée incompétente ou a déclaré l'affaire irrecevable, les juridictions belges sont à nouveau compétentes. Dans ce cas, l'action publique ne peut être engagée que sur réquisition du ministère public, constitution de partie civile ou confirmation par son auteur de la constitution de partie civile antérieure à la dénonciation ou seulement sur réquisition du procureur fédéral dans le cas visé au paragraphe 1er, alinéa 2.

§ 2. — En application de l'article 14 du Statut de Rome du 17 juillet 1998, le ministre de la Justice peut renvoyer à la Cour pénale internationale les faits dont les autorités judiciaires sont saisies, par décision délibérée en Conseil des ministres.

Une fois que le procureur de la Cour aura procédé à la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut, au sujet des faits dénoncés par le ministre de la Justice, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie des mêmes faits.

Lorsque la Cour pénale internationale, à la demande du ministre de la Justice, fait savoir, après dessaisissement de la juridiction belge, que le Procureur de la Cour a décidé de ne pas établir d'acte d'accusation, que la Cour ne l'a pas confirmé, que celle-ci s'est déclarée incompétente ou a déclaré l'affaire irrecevable, les juridictions belges sont à nouveau compétentes. Dans ce cas, l'action publique ne peut être engagée que sur réquisition du ministère public, constitution de partie civile ou confirmation par son auteur de la constitution de partie civile antérieure à la dénonciation.

De kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak binnen vijftien dagen na de neerlegging van de verklaring. Zij hoort, in openbare zitting, indien zij daartoe beslist op verzoek van een van de partijen, de opmerkingen van de federale procureur en de partijen in de procedure.

In geval van een weigering gebaseerd op het derde lid, 4°, brengt de Minister van Justitie de bij deze bepaling bedoelde instanties op de hoogte van de beslissing en van de betreffende feiten.

Alleen ontvankelijk om een burgerlijke vordering uit te oefenen voor het strafrechtelijke rechtscollege wegens een misdrijf bedoeld door deze wet, is degene die zich persoonlijk benadeeld kan achten door het misdrijf, voorwerp van de strafvordering.

§ 2. — Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 kan de minister van Justitie de feiten die bij de gerechtelijke autoriteiten aanhangig zijn gemaakt op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad ter kennis brengen van het Internationaal Strafhof. Deze informatie mag geen betrekking hebben op feiten die op het Belgische grondgebied zijn gepleegd, noch op feiten die door een Belg zijn gepleegd of tegen een Belg zijn gepleegd, behalve indien deze feiten samenhangen met of identiek zijn aan feiten die bij het Hof reeds aanhangig zijn gemaakt en die op grond van artikel 18 van het Statuut ontvankelijk zijn verklaard.

Zodra de aanklager van het Hof is overgegaan tot de kennisgeving bedoeld in artikel 18, § 1, van het Statuut, betreffende de feiten die de minister van Justitie ter kennis heeft gebracht, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische rechtscollege waarbij dezelfde feiten aanhangig zijn gemaakt.

Ingeval het Internationaal Strafhof, op verzoek van de Minister van Justitie, na de onttrekking van de zaak aan het Belgische rechtscollege laat weten dat de aanklager van het Hof heeft beslist geen akte van inbeschuldigingstelling op te stellen, dat het Hof die akte niet heeft bevestigd, dat het Hof zich onbevoegd heeft verklaard of de zaak onontvankelijk heeft verklaard, zijn de Belgische gerechten opnieuw bevoegd. In dat geval kan de strafvordering enkel worden ingesteld op vordering van het openbaar ministerie, door burgerlijkepartijstelling of door de bevestiging door degene die zich burgerlijke partij heeft gesteld van de voor de aangifte gedane burgerlijke partijstelling, of uitsluitend op vordering van de federale procureur voor de gevallen bedoeld in de eerste paragraaf, tweede lid.

§ 2. Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 kan de minister bevoegd voor Justitie de feiten die bij de gerechtelijke overheden aanhangig zijn gemaakt op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad naar het Internationaal Strafgerechtshof verwijzen.

Zodra de aanklager van het Internationaal Strafgerechtshof is overgegaan tot de kennisgeving bedoeld in artikel 18, § 1, van het Statuut, betreffende de feiten die de minister bevoegd voor Justitie ter kennis heeft gebracht, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische rechtscollege waarbij dezelfde feiten aanhangig zijn gemaakt.

Ingeval het Internationaal Strafgerechtshof, op verzoek van de minister bevoegd voor Justitie, na de onttrekking van de zaak aan het Belgisch gerecht laat weten dat de aanklager van het Hof heeft beslist geen akte van inbeschuldigingstelling op te stellen, dat het Hof die akte niet heeft bevestigd, dat het Hof zich onbevoegd heeft verklaard of de zaak onontvankelijk heeft verklaard, zijn de Belgische gerechten opnieuw bevoegd.

In dat geval kan de strafvordering enkel worden ingesteld op vordering van het openbaar ministerie, door burgerlijke partijstelling of door de bevestiging van de voor de aangifte gedane burgerlijke partijstelling.

§ 3. — Sauf application du paragraphe 2, le Ministre de la Justice peut, par décision délibérée en Conseil des Ministres, porter les faits allégués à la connaissance de l'État sur le territoire duquel l'infraction a été commise et, sauf si les faits ont été commis sur le territoire du Royaume, de l'État de la nationalité de l'auteur présumé ou de l'État sur le territoire duquel l'auteur présumé se trouve.

Lorsque la juridiction d'un de ces États décide d'exercer sa compétence, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne, sauf si la procédure suivie par la juridiction de cet État ne respecte manifestement pas le droit des parties à un procès équitable.

§ 4. Sauf application du paragraphe 2 et pour autant que la victime ne soit pas belge ou que les faits n'aient pas été commis sur le territoire du Royaume, et lorsque l'auteur présumé est ressortissant d'un État dont la législation incrimine les violations graves du droit humanitaire telles qu'énumérées aux articles 1er, 1er bis et 1er ter et garantit aux parties le droit à un procès équitable, le Ministre de la Justice peut, après décision délibérée en Conseil des Ministres, porter les faits allégués à la connaissance de cet État.

Une fois que les faits ont été portés à la connaissance de l'État tiers, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne.

Si les faits visés au précédent alinéa sont pendants auprès d'un juge d'instruction avant la promulgation de la présente loi, la décision visée à l'alinéa premier est prise sur avis de la chambre des mises en accusation rendu endéans les quinze jours. Le procureur fédéral fera rapport sur base des critères énumérés au § 1er, alinéa 3, 1° à 4°. La chambre des mises en accusation entend, en audience publique, si elle en décide ainsi à la demande d'une des parties, les remarques du procureur fédéral et des parties à la procédure.

§ 3. — Dans les cas qui concernent le § 1er, 2° et 3° et sauf application du § 2, le ministre de la Justice peut, par décision délibérée en Conseil des ministres, dénoncer les faits portés à sa connaissance à l'État du territoire sur lequel l'infraction a été commise ou à l'État de la nationalité de l'auteur présumé ou à l'État sur le territoire duquel l'auteur présumé se trouve.

Lorsque la juridiction d'un de ces États décide d'exercer sa compétence, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne, sauf si la procédure suivie par la juridiction de cet État ne respecte manifestement pas le droit des parties à un procès équitable.¹

¹ Article 2: remplacement.

§ 3. — Behoudens de toepassing van paragraaf 2, kan de Minister van Justitie, op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de aangevoerde feiten ter kennis brengen van de Staat op het grondgebied waarvan het misdrijf is gepleegd en, behoudens in de gevallen waar de feiten in België werden gepleegd, bij de Staat waarvan de vermoedelijke dader de nationaliteit heeft, of op het grondgebied waarvan de vermoedelijke dader zich bevindt.

Ingeval een rechtscollège van een van die Staten beslist zijn bevoegdheid uit te oefenen, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische rechtscollège waarbij die zaak aanhangig is, na te hebben nagegaan dat er geen dwaling is in de persoon, behalve wanneer de procedure gevolgd door het rechtscollège van die Staat het recht van de partijen op een billijk proces kennelijk niet naleeft.

§ 4. Behoudens de toepassing van paragraaf 2 en voorzover het slachtoffer geen Belg is of de feiten niet zijn gepleegd op het grondgebied van het Koninkrijk, en wanneer de vermoedelijke dader een onderdaan is van een Staat waarvan de wetgeving de ernstige schendingen van het humanitair recht zoals opgesomd in de artikelen 1, 1bis en 1ter strafbaar stelt en de partijen het recht op een billijk proces waarborgt, kan de Minister van Justitie, na een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de aangevoerde feiten ter kennis brengen van deze Staat. Zodra de feiten ter kennis gebracht zijn van de derde Staat, spreekt het Hof van Cassatie, op vordering van de procureur-generaal, de onttrekking aan het Belgische rechtscollège waarbij hetzelfde feit aanhangig is, uit, na te hebben nagegaan of er geen dwaling in de persoon bestaat. Indien de feiten bedoeld in het vorig lid aanhangig zijn bij een onderzoeksrechter voor de afkondiging van de huidige wet wordt het in het eerste lid bedoelde besluit genomen op advies van de kamer van inbeschuldigingstelling gegeven binnen de vijftien dagen. De federale procureur brengt verslag uit op basis van de criteria opgesomd in § 1, derde lid, 1° tot 4°. De kamer van inbeschuldigingstelling hoort, in openbare zitting indien zij daartoe beslist op verzoek van één van de partijen, de opmerkingen van de federale procureur en de partijen in de procedure.

§ 3. In de gevallen die betrekking hebben op § 1, 2° en 3° en behoudens de toepassing van § 2, kan de minister bevoegd voor Justitie op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, van de feiten die hem ter kennis zijn gebracht, aangifte doen bij de Staat op het grondgebied waarvan de inbreuk is gepleegd of bij de Staat waarvan de vermoedelijke dader de nationaliteit heeft, of waar de vermoedelijke dader zich bevindt.

Ingeval een rechtscollège van een van die Staten beslist zijn bevoegdheid uit te oefenen, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit van het Belgische gerecht waarbij die zaak aanhangig is, na te hebben nagegaan of er geen dwaling is in de persoon, behalve wanneer de procedure gevolgd door het rechtscollège van die Staat het recht van de partijen op een billijk proces kennelijk niet naleeft.¹

¹ Art. 2: vervanging.